

Hur är Nordic Genetics och Avelspoolens handelsvärden respektive avelsvärden uppbyggda och hur tolkas dessa på Internet?

Nordic Genetics handelsvärden och Avelspoolens avelsvärden med delvärden baseras på en avelsvärdering där olika egenskaper får en ekonomisk vikt som inbördes rangerar de olika egenskaperna (Tabell 1). Avelsvärderingen tar hänsyn till olika släktskap mellan individerna samt olika miljöeffekter. Alla djur värderas inom sin besättning. Ett djur född i en serobesättning med hög produktion, gynnas inte av den höga produktionsnivån i sin besättning jämfört med ett djur född i en konventionell besättning.

Som exempel på hur avelsvärderingen fungerar kan vi jämföra två hybrider, den ena med handelsvärde 10 och den andra med handelsvärde 20. Om suggorna får vardera 5 kullar med 10 avvanda grisar per kull, alltså totalt 50 avkommor, utgör skillnaden i avelsnivå mellan de båda hondjuren av $50 \times (20-10)/2=250$ kr; i och med att halva skillnaden i handelsvärde går över till avkommorna.

Två hybrider som får 5 kullar var med 10 avkommor i varje kull

Skillnad i handelsvärde mellan två suggors avkommor=
Antal avkommor x (HV 1 – HV 2)/hälften av arvsanlagen från suggan

$$50 \times (HV 20 - HV 10)/2=250 \text{ kr}$$

Avelsvärderingen av Yorkshire och Hampshire sker inom Nordic Genetics medan avelsvärderingen av Lantras och Duroc sker inom Norsvin i Norge.

Avelsvärderingen av Yorkshire och Lantras omfattar en rad olika egenskaper; tillväxthastighet, foderförbrukning, köttprocent, kullstorlek, kullvikt, exteriör mm (Tabell 1). På Internet finns resultaten redovisade; www.qgenetics.com samt www.avelspoolen.se. Summan av dessa mått blir handelsvärdet respektive avelsvärdet. Avelsvärderingen av Hampshire och Duroc omfattar endast produktions- och exteriördata eftersom de är faderraser. Ett undantag är avelsmålet för Duroc där också kullstorlek ingår, men till en liten andel.

Avelsvärderingen av Lantras har något annorlunda medeltal och spridning varför Lantrasens handelsvärde transformeras om till svensk modell. Enbart det totala handelsvärdet transformeras, inte delvärden. Avelspoolens avelsvärdering är anpassat till Norsvins värderingssystem. De Y-semingaltar som rekryteras från Nordic Genetics har fått sina handelsvärden transformerade till det norska systemet. Att jämföra en semingalt från Avelspoolen med en från Nordic Genetics är inte möjligt – om man inte känner till deras ursprungliga handelsvärden. Handelsvärden och avelsvärden korrigeras löpande när information från provningsstationer samt från avels- och hybridbesättningar levereras till databaserna.

Handelsvärden som publiceras inom PigSelect är direkt jämförbara med handelsvärden för inköpta hybrider från Quality Genetics. Likaså avelsvärden inom Zikk-Zakk är jämförbara med avelsvärden för inköpta hybrider från Avelspoolen.

Tabell 1. Fördelning av egenskaper i avelsmålet och därmed avelsframsteg för Lantras och Yorkshire

	Lantras	Andel i handelsvärde	Yorkshire	Andel i handelsvärde
Produktion	Vikt vid 3 veckor Dagar till 25 kg Dagar 25 – 100 kg Foderförbrukning 25 - 100 kg	20 %	Dagar till 35 kg Dagar 35 – 100 kg Foderförbrukning 35 - 100 kg	30 %
Slaktkvalitet	Slaktutbyte Köttprocent Sidkvalitet	22 %	Köttprocent	7 %
Köttkvalitet	pH Intramuskulärt fett	6 %		0
Kullstorlek	Lev. födda kull 1 Lev. födda kull 2 Lev. födda kull 3	22 %	Lev. födda kull 1 Lev. födda kull 2 Lev. födda kull 3	29 %
Reproduktion	Ålder 1:a bet. Dagar f. avv. till ny bet.	5 %	Dagar f. avv. till ny bet. Ingrisningsålder	6 %
Moders-egenskaper	Spenantal Kullvikt kull 1 Kullvikt kull 2 Kullvikt kull 3	15 %	Antal normala spenar Kullvikt kull 1 Kullvikt kull 2	16 %
Exteriör och hälsa	Exteriör Osteochondros Missbildningar	10 %	Exteriör Osteochondros	16 %

Avelsmålen är under översyn och egenskaperna i avelsmålen kan komma att viktas om.

Av: Barbro Mattsson
2009-10-19